

ZELENÝ
VZDELÁVACÍ
FOND | GREEN
EDUCATION
FUND

**VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE CIELE, TÉMY A AKTIVITY OZNÁMENIA
O PODPORE ZO ZELENEHO VZDELÁVACIEHO FONDU
2/2018**

Hlavným cieľom druhého oznámenia o podpore projektových zámerov zo ZVF je **podporiť environmentálne výchovno-vzdelávacie a osvetové aktivity pre udržateľný rozvoj**. Podporia sa výchovno-vzdelávacie aktivity a **projekty pre deti a mládež; celoživotné vzdelávanie** ako aj **budovanie kapacít pedagogických pracovníkov, koordinátorov environmentálnej výchovy a pracovníkov s mládežou**.

Prioritnými témami druhého ročníka oznámenia o podpore zo Zeleného vzdelávacieho fondu sú:

- Zelené, inteligentné sídla a prechod na obehové hospodárstvo
- Zdravé a udržateľné budovy
- Predchádzanie a zmierňovanie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy
- Zlepšenie kvality ovzdušia
- Čistá mobilita
- Voda pre udržateľný rozvoj

Vzdelávanie pre udržateľný rozvoj (VUR) umožňuje, aby všetky vzdelávajúce sa osoby získali vedomosti a zručnosti potrebné pre presadzovanie udržateľného rozvoja. Ako je zdôrazňované v Stratégii Európskej hospodárskej komisie pre výchovu k udržateľnému rozvoju, výchovno-vzdelávacie aktivity je potrebné presmerovať od zabezpečenia vedomostí smerom k prejednávaniu problémov a hľadaniu a uplatňovaniu možných riešení. Z tohto dôvodu bude uprednostňovaná výučba zameraná na študenta, ktorá umožňuje zážitkové, výskumné, akčné a transformačné učenie sa, namiesto pasívneho prijímania informácií. Okrem zvyšovania vedomostí je nevyhnutné podporovať rozvoj tzv. kľúčových kompetencií, ktoré sú nevyhnutnými predpokladmi pre činnosť v záujme životného prostredia a udržateľného rozvoja. [UNESCO](#) identifikuje nasledovné kľúčové kompetencie potrebné pre dosiahnutie udržateľného rozvoja:

- **Systémové myslenie** je myslenie založené na chápaní systému ako celku, ktorý sa skladá z navzájom prepojených a ovplyvňujúcich sa častí. Javy sú chápané komplexne v ich vonkajších a vnútorných súvislostiach.
- **Predvídavosť** je založená na schopnosti porozumieť a vyhodnotiť viaceré možné, pravdepodobné, či žiaduce scenáre vývoja budúcnosti. Zahŕňa aj použitie zásady predbežnej opatrnosti, ktorá hovorí, že aj keď nie je isté, či hroziace nebezpečenstvá skutočne nastanú, nie je to dôvod na odklad opatrení, ktoré nebezpečenstvu môžu zabrániť. S predvídavosťou je spojená aj schopnosť posúdiť dôsledky našich aktuálnych činností na životné prostredie a vytvoriť si vlastnú víziu udržateľnej budúcnosti.
- **Normatívna spôsobilosť** podporuje schopnosť porozumieť, vyjadrovať a riadiť sa princípmi udržateľného rozvoja. Zahŕňa to napríklad posudzovanie aktuálnych problémov z environmentálneho, sociálneho a hospodárskeho hľadiska a schopnosť navrhovať a uplatňovať udržateľnejšie riešenia.
- **Strategické myslenie a plánovanie** predstavuje súbor postupov, ktoré umožňujú ovplyvňovať a formovať budúcnosť za účelom dosiahnutia nejakého konkrétneho cieľa. Zahŕňa taktiež

schopnosť spoločným úsilím naplánovať a implementovať inovatívne činnosti a aktivity potrebné na zabezpečenie udržateľnosti v lokálnom, ale aj globálnom kontexte.

- **Spôsobilosť spolupracovať** zahŕňa schopnosť učiť sa od druhých, porozumieť a rešpektovať potreby, názory a aktivity iných (empatia) ako aj schopnosť riešiť problémy v skupine a v nadväznosti na ne sprostredkovať spoločné a participatívne riešenie problémov.
- **Kritické myslenie** podporuje schopnosť posúdiť nové informácie, pozorne a kriticky ich skúmať z viacerých perspektív, vytvoriť si úsudky o ich vierohodnosti a hodnote, posúdiť význam nových myšlienok, informácií pre svoje vlastné potreby.¹ Prispieva k nezávislému a nezaujatému rozmyšľaniu, formulácii vlastného názoru a postojom v problematike udržateľného rozvoja.
- **Uvedomenie si seba samého** v sebe zahŕňa schopnosť reflektovať svoje vlastné myšlienkové procesy a sebahodnotenie svojich vlastných názorov. Podporuje úvahy o vlastnom postavení a zodpovednosti, ako aj reflexiu v miestnom a globálnom kontexte v prospech udržateľnosti.
- **Integrovaný prístup k riešeniu problémov** je zastrešujúcou schopnosťou uplatňovať rôzne rámce riešenia problémov, ktoré poskytujú životaschopné, inkluzívne a spravodlivé riešenia, ktoré podporujú trvalo udržateľný rozvoj využívaním vyššie uvedených kompetencií.

VÝCHODISKÁ URČENIA PRIORITNÝCH OBLASTÍ A FORMÁTU PODPOROVANÝCH AKTIVÍT

Východiskom pre návrh tém sú globálna a právne záväzná [Parížska klimatická dohoda](#) a [Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj](#). Témy taktiež nadväzujú na [Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 – 2020](#) a [Rezortnú koncepciu environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetly Ministerstva životného prostredia SR do roku 2025](#). Formáty podporených aktivít reagujú na identifikované problémy a potreby poskytovateľov EVVO, ako napríklad uvedené v [Záveroch a odporúčaní národnej konferencie EVVO 2018](#). Vyplyvajú z odporúčaní aktuálneho výskumu založeného na dôkazoch, zameraného na vzdelávanie pre udržateľný rozvoj a nadväzujú na odporúčania [UNESCO](#) a [Európskej hospodárskej komisie OSN](#).

PODPOROVANÉ AKTIVITY

1. Výchovno-vzdelávacie aktivity a projekty zamerané na výchovu a vzdelávanie detí a mládeže

Podpora je určená na tvorbu a implementáciu výchovno-vzdelávacích programov, ktoré podporujú rozvoj kľúčových kompetencií pre udržateľný rozvoj a naplnenie výchovno-vzdelávacích cieľov prioritných oblastí. Podporia sa **výchovno-vzdelávacie aktivity zamerané na výchovu, vzdelávanie a osobnostný rozvoj detí a mládeže** prostredníctvom interaktívnych, zážitkových, aktivizačných a transformačných výučbových metód v prioritných oblastiach. Podpora je určená pre organizátorov workshopov

a voľnočasových aktivít pre deti a mládež zameraných na environmentálnu výchovu a vzdelávanie pre

¹ Grecmanová et al., 2000, s.7

udržateľný rozvoj. Podpora je určená aj na nákup učebných pomôcok a budovanie zelenej infraštruktúry za predpokladu, že bude dlhodobo prispievať k výchovno-vzdelávaciemu procesu.

2. *Výchovno-vzdelávacie a osvetové aktivity a projekty zamerané na výchovu a vzdelávanie dospelých, odbornej verejnosti a celoživotného vzdelávania*

Podpora sa poskytuje usporiadateľom medzinárodných a celoštátnych odborných konferencií, sympózií, odborných seminárov, sérií prednášok, diskusií či kurzov reflektujúcich prioritné oblasti; na úhradu nákladov priamo súvisiacich s realizáciou podujatí, prípadne na náklady spojené s prípravou, vydaním a publikovaním súvisiacich materiálov.

3. *Výchovno-vzdelávacie aktivity zamerané na koordinátorov environmentálnej výchovy a iných pedagogických pracovníkov a pracovníkov s mládežou*

Podpora je určená pre aktivity a projekty vzdelávania organizátorov, koordinátorov EVVO, a pracovníkov s mládežou. Podpora je určená pre budovanie kapacít v oblasti zavádzania a sprostredkovania tém environmentálnej výchovy a vzdelávania k udržateľnému rozvoju do vyučovacieho procesu, pre realizátorov vzdelávacích odborných workshopov, tvorivých kurzov, letných škôl, projektov zameraných na podporu kontinuálneho vzdelávania, profesijného a osobnostného rozvoja pedagogických pracovníkov a pracovníkov s mládežou; na úhradu nákladov priamo súvisiacich s vytvorením a realizáciou vzdelávacieho programu pre vyššie uvedenú cieľovú skupinu, prípadne na náklady spojené s prípravou, vydaním a publikovaním súvisiacich materiálov.

ŠPECIFIKÁCIA PRIORITNÝCH OBLASTÍ

1. Zelené inteligentné sídla a prechod na obehové hospodárstvo

Prečo považujeme túto oblasť za kľúčovú?

Žijeme v mimoriadnej dobe, v ktorej väčšina svetovej populácie žije v mestách. Počet Európanov žijúcich v mestách narastá - do roku 2020 bude v mestách žiť až 80% Európanov . Urbanizácia má obrovský vplyv na kvalitu životného prostredia, využívanie a riadenie prírodných zdrojov, ktoré ovplyvňujú zdravie a kvalitu života v mestách ako aj udržateľnosť miest pre budúce generácie. Mestá obsadzujú len približne 3% pozemského povrchu našej planéty, no sú zodpovedné za 75% emisií uhlíka. Aj napriek týmto výzvam sa však núkajú **nevídané príležitosti prechodu na zelenšiu, inteligentnejšiu, zdravšiu a udržateľnejšiu mestskú budúcnosť**. Hospodárstvo 21. storočia je ekonomika s čo najvyšším opätovným využitím použitých materiálov, efektívnou spotrebou materiálov a udržateľnou spotrebou energie, ktorá nevytvára dodatočné tlaky na životné prostredie.

Cieľom **obehového hospodárstva** je zachovať hodnotu výrobkov a materiálov čo najdlhšie, minimalizuje sa tak odpad a využívanie nových zdrojov. V prípade, že výrobok dosiahne koniec svojho životného cyklu, zdroje sa z hospodárstva nevyradia, ale použijú sa znova a znova na vytváranie novej hodnoty. Tento model môže v Európe vytvoriť bezpečné pracovné miesta, podporiť inovácie, ktoré zabezpečia konkurencieschopnú výhodu a úroveň ochrany ľudí a životného prostredia. Môže tiež poskytnúť spotrebiteľom trvácnejšie a inovatívnejšie výrobky, ktoré im šetria peniaze a zvyšujú kvalitu života.

Hlavným zámerom je podporiť také výchovno-vzdelávacie aktivity a projekty, ktoré smerujú k vytváraniu inteligentných, zelených sídiel a podporujú prechod na zelené, obehové hospodárstvo.

Ukážka výchovno-vzdelávacích cieľov prioritnej oblasti Zelené a udržateľné sídla a prechod na obehové hospodárstvo

- znalosť vplyvu urbanizácie na využívanie a riadenie prírodných zdrojov a kvalitu životného prostredia,
- znalosť základných princípov trvalo udržateľného plánovania a budovania,
- schopnosť uvedomiť si ako vlastný životný štýl ovplyvňuje spoločenské, hospodárske a environmentálne aspekty udržateľného rozvoja,
- schopnosť porozumieť modelom výroby a spotreby, hodnotovým reťazcom a chápať vzájomnú súvislosť výroby a spotreby s dopadom na emisiu oxidu uhličitého, tvorbu odpadov a zdravie,
- znalosť potreby prechodu z lineárneho modelu hospodárskeho rastu („výťaž – výrob – distribuuj - použi - zahod“) na model obehový. Obehový model je komplexný, dynamický a uzavretý (z väčšej časti) a teda zameraný na rozvoj efektívneho využívania zdrojov a udržateľný rast,
- znalosť princípov a opatrení zameraných na predchádzanie vzniku odpadov,
- informovanosť o stratégiách a postupoch trvalo udržateľnej výroby a spotreby,
- znalosť nových príležitostí v oblasti inovácií pre udržateľný rozvoj,
- schopnosť komunikovať a zasadzovať sa pre udržateľné výrobné a spotrebné aktivity,
- schopnosť povzbudzovať ostatných, aby sa zapojili do udržateľných postupov spotreby a výroby,
- schopnosť zamyslieť sa nad vlastnou spotrebou a uvedomiť si ako ovplyvňuje životné prostredie, iných ľudí, krajiny a budúce generácie,
- budovanie zodpovednosti za environmentálne a sociálne dôsledky vlastných rozhodnutí ako výrobcu alebo spotrebiteľa,
- schopnosť interpretovať svoje potreby v kontexte okolitých ekosystémov,
- zodpovednosť za environmentálne a sociálne dopady vlastného životného štýlu,
- schopnosť zasadzovať sa pre a diskutovať o udržateľnej, odolnej a inkluzívnej infraštruktúre,
- schopnosť podporovať prístupy s nízkymi emisiami uhlíka na miestnej úrovni,
- schopnosť aktívne podporovať udržateľné modely výroby,
- schopnosť spochybňovať kultúrnu a spoločenskú orientáciu v oblasti spotreby a výroby,
- schopnosť identifikovať príležitosti pre zelenšie a odolnejšie prístupy k infraštruktúre, pochopenie ich celkových výhod pre spoločnosť, najmä pokiaľ ide o zníženie rizika katastrof,
- schopnosť zhodnotiť rôzne formy industrializácie a porovnať ich odolnosť,
- schopnosť inovovať a rozvíjať udržateľné podniky,
- schopnosť spolupracovať s rozhodovacími orgánmi s cieľom zlepšiť zavádzanie trvalo udržateľnej infraštruktúry.

2. Zdravé a udržateľné budovy

Prečo považujeme túto oblasť za kľúčovú?

Zdravé a udržateľné budovy - z posledných dát vyplýva, že budovy sú na Slovensku zodpovedné za 38% spotreby celkovej energie, čo predstavuje významný potenciál úspor energií a s nimi súvisiacich emisií. Každopádne, problematiku renovácií a výstavbu nových budov je nutné vnímať komplexne a myslieť na to, že je nutné nielen šetriť energiu, ale primárne zaistiť ľuďom zdravé bývanie. Vzduch vo vnútri budov býva až päťkrát znečistenejším než vonkajší.² Každý šiesty Slovák žije v nezdravom vnútornom prostredí.³ Takmer polovica Slovákov nemôže dostatočne vetrať a vykurovať svoje domy, kvôli potrebe úspor nákladov. Ovzdušie v detských izbách je z celého domu znečistené najviac. Toto a rada ďalších dôvodov jasne ukazujú, že je nutné aplikovať holistické prístupy a zaistiť tak dôstojné a zdravé bývanie s minimálnymi dopadmi na životné prostredie. U budov je tak nutné mať na mysli tri hlavné princípy, ktoré musia byť splnené súčasne:

1. kvalitu vnútorného prostredia budov - vysoká úroveň denného osvetlenia, zaistenie tepelného a akustického komfortu, kvalita vnútorného vzduchu,
2. energetickú efektívnosť - čo najlepšia energetická bilancia pri zachovaní ostatných dvoch princíпов,
3. životné prostredie - minimálne dopady budov na životné prostredie.

Hlavným cieľom je preto podporovať také aktivity EVVO, ktoré zvyšujú povedomie o zdravých a udržateľných budovách.

Ukážka výchovno-vzdelávacích cieľov v prioritnej oblasti Zdravé a udržateľné budovy:

- znalosť dôležitosti kvality vnútorného prostredia,
- znalosť vplyvu budov na životné prostredie,
- zvýšené povedomie o energetickej efektívnosti budov,
- znalosť opatrení, ktoré prispievajú k dôstojnému, zdravému bývaniu,
- schopnosť prispievať k zlepšovaniu kvality vlastného bývania,
- schopnosť minimalizovať dopady vlastného bývania na životné prostredie,
- schopnosť komunikovať a zasadzovať sa pre udržateľné a zdravé budovy.

3. Zlepšenie kvality ovzdušia

Prečo považujeme túto oblasť za kľúčovú?

K znečisťovaniu ovzdušia dochádza vtedy, keď sa plyny, prachové častice a dym vypúšťajú do atmosféry, čím sa ovzdušie stáva škodlivým pre ľudí, infraštruktúru a životné prostredie. Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) označuje znečistenie ovzdušia za najväčšie environmentálne riziko pre zdravie v Európe. Vďaka spoločnému úsiliu sa kvalita ovzdušia v Európskej únii v posledných desaťročiach

² EPA, Arhus Universtiy, CBST

³ Healthy Home Barometer 2017

zlepšila. Vo väčšine členských štátov však úroveň kvality života občanov EÚ naďalej zostáva znížená, keďže normy kvality ovzdušia sa ešte stále nedosahujú. Situácia je obzvlášť alarmujúca v mestských oblastiach, v ktorých žije väčšina Európanov. Znečistenie ovzdušia je príčinou tak chronických, ako aj závažných ochorení, napríklad astmy, kardiovaskulárnych problémov, či rakoviny pľúc. Aj na Slovensku je škodlivým prachovým časticami vystavených nadpriemerne veľa obyvateľov. Viac ako 12% obyvateľstva je vystavených zvýšeným hladinám koncentrácie častíc PM_{2,5} v ovzduší, čo je viac ako priemer OECD a koncentrácia oxidu dusičitého je na Slovensku najhoršia v EÚ. Hlavným cieľom je preto podporovať také aktivity EVVO, ktoré zvyšujú povedomie o tom, ako aktívne prispieť k ochrane ovzdušia.

Ukážka výchovno-vzdelávacích cieľov v prioritnej oblasti ochrany ovzdušia:

- znalosť opatrení, ktoré prispievajú k ochrane ovzdušia,
- znalosť dopadu znečisteného ovzdušia na zdravie ľudí a životné prostredie,
- znalosť príčin a procesov znečistenia ovzdušia,
- zvýšené povedomie o tom, ktoré konkrétne aktivity (na individuálnej, miestnej, národnej, globálnej úrovni) najviac prispievajú k ochrane ovzdušia,
- uvedomenie si toho, že ochrana ovzdušia je úlohou nás všetkých a môže zahŕňať zmenu svetonázorov ako aj každodenného správania sa,
- schopnosť prehodnotiť vlastné aktivity vo svetle toho, či prispievajú k ochrane ovzdušia,
- schopnosť spolupracovať s ostatnými a rozvíjať spoločne stratégie na riešenie znečistenia ovzdušia,
- informovanosť o stratégiách zameraných na zlepšovanie kvality ovzdušia,
- schopnosť komunikovať, zasadzovať sa a diskutovať o znečistení ovzdušia.

4. Predchádzanie a zmierňovanie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy

Prečo považujeme túto oblasť za kľúčovú?

Zmena klímy je jednou z najväčších výziev našej doby a jej negatívne dopady výrazne oslabujú schopnosť všetkých krajín dosiahnuť udržateľný rozvoj. Zvyšovanie globálnej teploty, vzostup hladiny morí, okysľovanie oceánov a ďalšie dopady zmeny klímy najväčšie ohrozujú pobrežné oblasti a nízko ležiace pobrežné krajiny, vrátane mnohých najmenej rozvinutých krajín a malých rozvojových ostrovných štátov. Zmena klímy však negatívne ovplyvňuje aj životy ostatných ľudí na Zemi, vrátane nás. Prežitie mnohých spoločností a biologických podporných systémov našej planéty je ohrozené. Zmena klímy nepriaznivo ovplyvňuje zdravie ľudí, živočíchov a rastlín, dostupnosť a kvalitu vodných a pôdných zdrojov, schopnosť produkovať potraviny, zdravie ekosystémov a biodiverzitu, či stav infraštruktúry. Jej nepriaznivé dôsledky vedú k zhoršeniu ekonomickej a sociálnej situácie, eskalácii napätia v spoločnosti a ozbrojeným konfliktom. Hlavným cieľom je preto podporovať také aktivity EVVO, ktoré zvyšujú povedomie o tom, ako zmierňovať nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Ukážka výchovno-vzdelávacích cieľov prioritnej oblasti Predchádzanie a zmierňovanie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy:

- znalosť opatrení, ktoré prispievajú k zmierneniu a predchádzaniu dopadov klimatických zmien,

- znalosť skleníkového efektu,
- znalosť súčasných klimatických zmien ako antropogénneho fenoménu v dôsledku zvýšených emisií skleníkových plynov,
- zvýšené povedomie o tom, ktoré aktivity (na individuálnej, miestnej, národnej, globálnej úrovni) najviac prispievajú ku klimatickým zmenám,
- znalosť hlavných ekologických, sociálnych, kultúrnych a ekonomických aspektov dôsledkov klimatických zmien na miestnej, národnej, globálnej úrovni,
- znalosť stratégií, prevencie, zmiernenia a adaptácie na rôznych úrovniach,
- schopnosť vysvetliť dynamiku ekosystémov a environmentálne, spoločenské, hospodárske a etické vplyvy a dôsledky zmeny klímy,
- schopnosť povzbudiť ostatných k ochrane ovzdušia a klímy,
- schopnosť spolupracovať s ostatnými a rozvíjať spoločne stratégie na riešenie klimatických zmien,
- schopnosť prehodnotiť vlastné aktivity vo svetle toho, či prispievajú ku klimatickým zmenám,
- schopnosť konať v prospech ľudí a ekosystémov ohrozených klimatickými zmenami,
- schopnosť podporovať verejnú politiku na ochranu klímy,
- schopnosť podporovať ekonomické aktivity priaznivé pre klímu.

5. Čistá mobilita

Prečo považujeme túto oblasť za kľúčovú?

Doprava má výrazný vplyv na kvalitu životného prostredia a zdravia obyvateľov. **Doprava je najväčším európskym klimatickým problémom.** Podľa UNFCCC, až 26% všetkých emisií skleníkových plynov pochádza z dopravy, pričom doprava (*predovšetkým osobné autá*) má, na rozdiel od iných veľkých odvetví v EÚ, stále **rastúci podiel na celkových emisiách** skleníkových plynov. Na Slovensku sa doprava podieľa na viac ako 40% celkových emisiách oxidov dusíka (NOx). Znečistené ovzdušie negatívne vplyva na ekosystémy - spôsobuje eutrofizáciu (nadmerný prísun živín do prostredia) a acidifikáciu (zakysľovanie prostredia) vedúce k strate poľnohospodárskej produktivity, nezvratnému poškodeniu ekosystémov

a strate biodiverzity a najmä oxidy dusíka spolu s prchavými organickými látkami sú zodpovedné za zvýšené úrovne troposférického (prízemného) ozónu, ktoré sú príčinou škôd na lesných porastoch a zníženej produkcie v poľnohospodárstve. Aj napriek tomu, že kvalita ovzdušia na Slovensku sa od roku 2005 zlepšila, **Slovensko stále nespĺňa všetky ustanovené kritériá určujúce dobrú kvalitu ovzdušia** a práve doprava patrí popri vykurovaní domácností medzi naše najväčšie problémy. Hlavným cieľom je podporovať také aktivity EVVO, ktoré prispievajú k znižovaniu zdravotne rizikových emisií z dopravy a zvyšujú povedomie v oblasti čistej mobility.

Ukážka výchovno-vzdelávacích cieľov prioritnej oblasti Čistá mobilita:

- znalosť hlavných benefitov čistej mobility (zníženie lokálnych emisií, zníženie emisií znečisťujúcich látok a skleníkových plynov; zníženie hlukovej záťaže; zníženie závislosti na

dovoze ropných produktov; potenciál pre ďalší rozvoj domáceho priemyslu a odvetví s vysokou pridanou hodnotou),

- budovanie povedomia v oblasti technologického vývoja zameraného na alternatívne druhy dopravy a palív,
- využívanie alternatívnych druhov dopravy,
- rozvoj opatrení na zlepšenie mobility v mestách,
- elektromobilita ako globálny trend,
- čistá mobilita v kontexte predchádzania a zmierňovania klimatických zmien a zlepšovania kvality ovzdušia,
- doprava a emisie skleníkových plynov a ich dopad na ekosystémy a zdravie,
- doprava a zdravie obyvateľstva,
- hlukové emisie,
- budovanie nízko-emisných zón,
- opatrenia pre čistú mobilitu,
- osvedčené postupy a dobré príklady.

6. Voda pre udržateľný rozvoj

Prečo považujeme túto oblasť za kľúčovú?

Voda je strategická surovina a prírodné bohatstvo a je nenahraditeľná ako pre život, tak aj pre ekonomiku. Dostupnosť vody sa ale mení. Predovšetkým južná, ale aj stredná Európa sú čoraz viac ohrozené nedostatkom vody a suchom, čoho sme boli svedkami aj toto leto. V súvislosti so zmenou klímy sa nedostatok vody stáva kľúčovým problémom nielen rozvojových, ale aj mnohých rozvinutých štátov. Pre nadchádzajúce obdobie je kľúčové dosiahnuť dobrý stav vôd a efektívne využívanie zdrojov vody. Práve preto je dôležité venovať pozornosť výchovno-vzdelávacím aktivitám a osvete o možnostiach využívania vody spôsobom, ktorý neohrozuje udržateľný rozvoj. Hlavným zámerom je podporiť také aktivity EVVO, ktoré prispievajú k udržateľnosti činností, ktoré majú vplyv na vodu, a tým dostupnosti kvalitnej vody na trvalo udržateľné a spravodlivé využívanie.

Ukážka výchovno-vzdelávacích cieľov prioritnej oblasti Voda pre TUR

- chápať vodu ako základnú podmienku života, a význam mokradí v krajine ich funkciami v ekosystéme, ktoré sú nepostrádateľné pre človeka,
- chápať príčiny a dôsledky znečistenia vodných zdrojov,
- budovanie zodpovednosti za trvalo udržateľné využívanie a spravodlivý prístup k vode na uspokojovanie potrieb pre všetkých vrátane budúcich generácií,
- budovať povedomie o globálnej nerovnosti distribúcie a prístupu k bezpečným zdrojom vody a sanitačných zariadení,

- znalosť konceptu “virtuálnej vody”,
- budovanie zodpovednosti za vlastnú spotrebu vody,
- znalosť problematiky sucha a nedostatku vody,
- schopnosť komunikovať a diskutovať o znečisťovaní vody, dostupnosti a prístupu k vode a o opatreniach na ochranu a úsporu vody,
- zvýšiť povedomie o osvedčených postupoch pre dosiahnutie dobrého stavu vôd a efektívneho využívania vodných zdrojov,
- znalosť konceptu integrovaného manažmentu vodných zdrojov a iných stratégií pre zabezpečenie dostupnosti a udržateľného manažmentu vody, zahrňujúc protipovodňové opatrenia a opatrenia proti suchu,
- činností úrovni dostupnosti vody
- možnosť zúčastňovať sa aktivít pre zlepšenie kvality vody v miestnych komunitách a tým prispievať k udržateľnému vodnému hospodárstvu na miestnej úrovni,
- schopnosť plánovať, implementovať, prehodnotiť a replikovať aktivity, ktoré prispievajú k zlepšovaniu kvality a bezpečnosti vody/ a ochrany vodných zdrojov.